

طباطبائی
منہج علمی و عملی علامہ محمد حسین طباطبائی
رحمۃ اللہ علیہ

منہج علمی و عملی علامہ محمد حسین طباطبائی

سید علی سیدی فرد
مجید تقی نجات

میرشناسه: سیدی فرد، سیدعلی، ۱۳۶۹ -
عنوان و نام پدیدآور: شناخت جامع علامه طباطبایی (رحمه الله): منش علمی و عملی / پدیدآورنده سیدعلی
سیدی فرد، مجید تقی نجات به اهتمام گروه مبانی علوم اجتماعی معاونت علمی
مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)،
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه امام صادق (ع)، بسیج دانشجویی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص: ۱۴/۵ * ۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۰-۳۲-۹
رده بندی کنگره: BP۵۵/۳ط۲ص ۱۳۹۵
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۸
شماره کتاب شناسی ملی: ۴۲۵۱۱۲۰

شناخت جامع علامه طباطبایی (رحمه الله)
منش علمی و عملی

پدیدآورنده: سیدعلی سیدی فرد، مجید تقی نجات
به اهتمام: گروه مبانی علوم اجتماعی معاونت علمی
مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)
ناظر علمی: سیدی قلی نواد
معاون علمی: مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)
ناشر: انتشارات بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (ع)
موضوع: علوم اجتماعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۵۰-۳۲-۹

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

آدرس: تهران خیابان انقلاب - بین فلسطین جنوبی و وصال - پلاک ۱۸

واحد ۱/۲ - انتشارات بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق (ع)

همراه: ۰۹۱۰۹۸۰۵۰۵۵

تلفن: ۶۶۴۸۶۱۲۰

۶۶۴۸۵۸۵۰

sadid.basijisu.com

rc.basijisu.com

sadidisu@gmail.com

فهرست

مقدمه | ۹

مقدمه | ۲۳

۱. مختصری از ردگیناه علامه **ننشت** | ۱۶

۲. بسترهای شکل‌دهنده شیوه علمی و دینی علامه طباطبائی | ۲۲

۱،۲. استعدادهای درونی | ۳۱

۲،۲. امدادهای غیبی | ۲۴

۳،۲. خانواده و محیط تربیتی | ۲۴

۴،۲. تحصیلات علوم حوزوی و معارف اسلامی | ۲

۵،۲. شرایط اجتماعی - سیاسی و جریانات علمی | ۲۶

۶،۲. اساتید | ۳۱

۷،۲. شاگردان | ۳۴

۸،۲. بستگان و نزدیکان | ۳۶

۹،۲. شخصیت‌ها | ۳۸

۳. ابعاد گوناگون علمی و عملی علامه **ننشت** | ۴۱

۱،۳. فقه و اصول | ۴۲

۲،۳. حدیث | ۴۳

۳،۳. کلام | ۵۱

روشنفکری؛ ویژگی برجسته علامه در زمینه علم کلام | ۵۳

نظرات مرحوم علامه در مورد علم کلام و کلام شیعی و تاریخیچه

پیدایش آن | ۵۵

- تبلور بعد کلامی علامه در آینه میزان| ۶۳
- نقش شاگردان علامه تحت| ۶۴
- برشماری عناوین و موضوعات کلامی در آثار علامه تحت| ۶۵
- نوآوری های علامه در حوزه علم کلام| ۶۸
- ۴،۳. تفسیر قرآن| ۶۸
- خلاصه ای از سیر تاریخی نگارش تفسیر میزان| ۶۹
- بسترهای زمینه ساز ورود علامه تحت به تفسیر قرآن| ۷۱
- روش تفسیری قرآن با قرآن و تاریخچه آن| ۷۲
- ویژگی های تفسیری استاد و ابتکارات ایشان در میزان| ۷۳
- بعد گوناگون علمی میزان| ۷۹
- مقت ادبی میزان و ترجمه های آن| ۸۷
- المیزان در نگاه بزرگان| ۸۸
- مبحث مفسر در باب میزان| ۹۲
- ۱،۳. فلسفه تحت| ۹۳
- وضعیت فرهنگ جامعه و حوزه های علمیه| ۹۴
- تدریس تحت| ۹۵
- تألیفات و شاگردان تحت فلسفه علامه| ۹۷
- رویکرد علامه نسبت به فلسفه و فیلسوفان| ۹۹
- ویژگی های مشرب فلسفی علامه، طباطبایی تحت| ۱۱۰
- تعامل علامه با فلسفه های مدرن و غرب| ۱۱۴
- ابتکارات و نوآوری های علامه در حکمت و فلسفه| ۱۱۹
- علت محدثه و مبقیه انقلاب اسلامی| ۱۲۷
- ۶،۳. اخلاق و عرفان (نظری و عملی)| ۱۳۸
- استاد عرفان علامه و شیوه تربیتی ایشان| ۱۳۹
- منش اخلاقی و عرفانی علامه در یک نگاه کلی| ۱۳۷
- منش اخلاقی و عرفانی علامه در محیط خانه و خانواده| ۱۳۸
- توصیف مبسوط خلیات و ویژگی های رفتاری علامه تحت| ۱۴۵
- مکاشفات و کرامات علامه طباطبایی تحت| ۱۸۲
- گزارشی از لحظات ملکوتی پایان زندگی علامه تحت| ۱۹۷
- روش تربیتی علامه تحت در سلوک و نمونه هایی از دستورات سلوکی

ایشان ۲۰۰۱

شاگردان سلوکی علامه تحت ۲۲۱

شمه ای از بیانات سلوکی علامه تحت ۲۲۵

بررسی برخی مسائل دیگر در خصوص عرفان و عرفا ۲۴۹

اخلاق و جوانب گوناگون آن از منظر علامه تحت ۲۵۷

آثار و تألیفات عرفانی اخلاقی علامه تحت ۲۶۲

ذوق عرفانی علامه تحت در قالب شعرا ۲۷۰

سید محمد حسن الهی طباطبائی ۲۷۲

۷،۳. بحث عام اجتماعی و سیاسی ۲۷۹

دوم ۸۰

تلخیصی از کتاب رابطة اجتماعی در اسلام ۲۸۲

آدرس و تدوین بحث عامی علامه تحت در تفسیر المیزان ۲۹۵

۸،۳. ریاضیات، هندسه، معماری ۲۹۶

۹،۳. هیئت و نجوم ۲۹۸

۱۰،۳. خط، ادبیات و شعر ۲۹۹

خط ۲۹۹

ادبیات عرب ۳۰۱

ادبیات فارسی و شعر ۳۰۲

۱۱،۳. علوم غریبه ۳۱۱

۱۲،۳. مهارت های عملی ۳۱۴

کشاورزی، شتاء، سوارکاری و تیراندازی ۳۱۴

نقاشی ۳۱۵

تشخیص قبله ۳۱۶

❁ ۴. خاتمه ۳۱۶

کتاب نامه ۳۲۳

الف) کتاب ها ۳۲۳

ب) مقاله ها و مصاحبه ها ۳۳۳

مقدمه ناشر

توجه به آراء اندیشه‌های متفکرین و اندیشمندان بزرگ اسلامی و پی‌گیری لورم و ملت، ای آن‌ها در حیطه‌های مختلف علوم انسانی و علوم اجتماعی، انکارناپذیر است. جالب آن‌که در جهان غرب لوازم و پی‌آمدهای افکار بسیار از اندیشمندان اجتماعی متقدم در حوزه‌های امروزی و جدید پی‌گیری می‌شود و مورد تحلیل و بررسی قرار می‌گیرد، اما بررسی جدی آراء اندیشمندان اسلامی و بازسازی یک نظریه اجتماعی براساس این دیدگاه‌ها کمتر مورد توجه بوده است.

البته شناخت اندیشه‌های یک اندیشمند اسلامی بزرگ استفاده از آن‌ها در بازسازی اندیشه‌های اجتماعی پیش‌نیازهایی دارد که اهم آن عبارت‌اند از:

الف) آگاهی از زندگی شخصی و زمینه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی متفکر؛

ب) آگاهی از مسئله محوری اندیشمند که سایر مسائل او در نسبت به آن تعریف می‌شوند؛

ج) آگاهی از نظام کلی اندیشه متفکر که دیدگاه‌های خاص او در زمینه‌های مختلف به ناچار باید در چارچوب نظام مذکور فهم شوند؛ ه) آشنایی با اصطلاح‌شناسی علوم اسلامی برای فهم آراء اندیشمند؛ و) آشنایی با اصطلاحات خاص اندیشمند و واژگانی که در دستگاه فکری او معنای تازه‌ای یافته‌اند.

کتاب پیش رو که جلد اول از مجموعه مجلدات «شناخت جامع علامه طباطبائی رحمه الله» است، در صدد پاسخ به پیش‌نیاز اول در میان این نیازهای فهم یک اندیشمند اسلامی بزرگ، علامه طباطبائی رحمه الله، می‌باشد و به منش علمی و عملی علامه و شرایط سیاسی و اجتماعی حاکم بر زندگی ایشان می‌پردازد. به همین دلیل، این کتاب را باید گام اول در کسب پیش‌زمینه لازم برای پژوهش در اندیشه علامه طباطبائی رحمه الله دانست.

این کتاب نیز، از سوابق معاونت علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام، می‌باشد. به نوبه خود گوشه‌ای از فعالیت‌های این مرکز را در راستای تحول علوم انسانی منعکس می‌سازد. این مرکز در تلاش است با انتشار آثار متناسب با مخاطبان حوزه‌ی و دانشگاهی، به ویژه دانشجویان در حوزه مباحث علوم انسانی، علوم اجتماعی و فرهنگی اعم از نظری و کاربردی گامی در راستای اعتلای اندیشه ناب اسلامی بردارد و در این راستا از دیدگاه‌های مخاطبان ارجمند بهره‌مند و این اثر و نیز پیشنهادهای سازنده درباره موضوعات یاد شده به گرمی استقبال می‌نماید.

در پایان لازم است ضمن تشکر از نویسنده محترم جناب آقای مجید تقی
نجات بابت نگارش این اثر، از هم‌سنگران معاونت علمی مرکز تحقیقات
بسیج دانشگاه امام صادق علیه السلام، صمیمانه قدردانی نماییم.

والحمد لله أولاً و آخراً

معاونت علمی

مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام

صادق علیه السلام